

Pharmacon exameneisen Adviseren 2 - 2025

Adviseren en informeren over UAD-geneesmiddelen per indicatiegebied

Verkoudheidsklachten

Passend advies geven

De kandidaat kan voor de indicaties:

- (allergische) rhinitis (neusslijmvliesontsteking);
- bijholteontsteking (sinusitis);
- hooikoorts (pollinose);
- verkoudheid, verstopte neus, loopneus;
- hoest (droge hoest en productieve hoest)

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
 - o Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn bij verkoudheidsklachten (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik:

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *(allergische) rhinitis (neusslijmvliesontsteking);*
- *bijholteontsteking (sinusitis);*
- *hooikoorts (pollinose);*
- *verkoudheid, verstopte neus, loopneus;*
- *hoest (droge hoest en productieve hoest)*

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat middelen bij neusslijmvliesontsteking zijn (zie bijlage 1)
 - o Uitleggen wat middelen bij pollinose zijn (zie bijlage 1)
 - o Uitleggen wat een combinatiepreparaat is
 - o Toelichten welke neusdruppels en –sprays en tabletten er zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke inhalatieproducten er zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke middelen er bij verschillende soorten hoest zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke fytotherapeutische stoffen in UAD-geneesmiddelen bij verkoudheidsklachten zitten (bijlage 2)
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's zijn bij het gebruik van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik tussen UAD-geneesmiddelen met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Eindterm 14 e

- Benoemen welke verschijnselen kunnen optreden bij een overdosering van UAD-geneesmiddelen (bijlage 1)

Eindterm 14 f

- Benoemen welke acties de klant moet ondernemen als sprake is van een overdosering van een UAD-geneesmiddel

Eindterm 15

- Benoemen in welke situatie een klant wordt geadviseerd naar de huisarts te gaan

Eindterm 19

- Toelichten in welke situaties de klant risico loopt op gezondheidsschade

Huidklachten

Passend advies geven

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *desinfectie (ontsmetten) van huid en wonden;*
- *koortslip (herpes labialis, koortsuitslag, koortsblaasjes);*
- *zwemmerseczeem (tinea pedis, voetschimmel);*
- *wratten, likdoorns (eksterogen), steenpuist;*
- *(jeuk en pijn bij) insectenbeten en -steken;*
- *luierverslag;*
- *huiduitslag (eczeem, dauwworm), acne;*
- *hoofdluis*

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
- Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn
 - o virale aandoeningen van de opperhuid
 - o bacteriële aandoeningen van de opperhuid
 - o schimmelaandoeningen van de opperhuid
 - o afwijkingen in de verhoorning van de opperhuid
 - o afwijkingen in de talgklierfunctie van de lederhuid
 - o de relatie tussen micro-organismen en huidaandoeningen
 - o de belangrijkste soorten micro-organismen
 - o de invloed van de belangrijkste soorten micro-organismen op de huid

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn bij huidklachten (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o De basisprincipes van reiniging en ontsmetting van de huid uiteenzetten

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik

De kandidaat kan voor de indicaties:

- desinfectie (ontsmetten) van huid en wonden;
- koortslip (herpes labialis, koortsuitslag, koortsblaasjes);
- schimmelinfectie

- *zwemmerseczeem (tinea pedis, voetschimmel);*
- *wratten, likdoorns (eksterogen), steenpuist;*
- *(jeuk en pijn bij) insectenbeten en –steken;*
- *luieruitslag;*
- *huiduitslag (eczeem, dauwworm), acne;*
- *hoofdluis*

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen bij huidklachten (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat reiniging- en ontsmettingsmiddelen voor de huid zijn (bijlage 1)
 - o Verklaar welke UAD-geneesmiddelen er zijn bij huidklachten (bijlage 1)
 - o Uitleggen wat een combinatiepreparaat is
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik tussen UAD-geneesmiddelen met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Overige indicaties

(kinderziektes, stoppen met roken, nervositeit, reisziekte, noodanticonceptie en vaginale schimmelinfecties)

Passend advies geven

De kandidaat kan voor de overige indicaties waaronder valt:

- *kinderziekten;*
- *nicotinesubstitutie (stoppen met roken);*
- *psychische klachten*
- *reisziekte;*
- *morningafterpil*
- *overgangsklachten*
- *vaginale schimmelinfecties*
- *urinewegproblemen*

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
 - o Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-

geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

- o Uitleggen wat de belangrijkste aspecten van de noodanticonceptiepil zijn

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik

De kandidaat kan voor de overige indicaties waaronder valt:

- *kinderziekten;*
- *nicotinesubstitutie (stoppen met roken);*
- *psychische klachten*
- *reisziekte;*
- *morningafterpil*
- *overgangsklachten*
- *vaginale schimmelinfecties*
- *urineproblemen*

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat een combinatiepreparaat is
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD)

geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Eindterm 15

- Benoemen in welke situatie een klant wordt geadviseerd naar de huisarts te gaan

Eindterm 19

- Toelichten in welke situaties de klant risico loopt op gezondheidsschade

Homeopathie en fytotherapie

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10c

- De essentie van de homeopathie samenvatten
- De basisprincipes van de homeopathie toelichten
 - o Op hoofdlijnen uitleggen hoe homeopathica werken
 - o Toelichten aan welke eisen de toediening moet voldoen
 - o Uitleggen wat een homeopathisch simplex is
 - o Uitleggen wat een homeopathisch complex is
- Toelichten welke specifieke risico's kunnen gelden voor homeopathica
- Toelichten welke groep aandoeningen met name geschikt is voor homeopathische behandeling
- Herkennen of het een homeopathisch of fytotherapeutisch geregistreerd geneesmiddel betreft (bijlage 1).

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Bijlage 1

Producten

Hooikoorts

- Allerfre
- Allergo-COMOD
- Allegra Fexotabs
- Carelastin oogdruppels
- Carelastin Extra Sterk neusspray
- Prevalin
- Reactine

Verkoudheid, verstopte neus, loopneus

- Bisolnasal
- Coldrex Xyloset
- Dampo Verkoudheidsbalsem
- Luuf Verkoudheidsbalsem baby
- Luuf Verkoudheidsbalsem kind
- Otrivin
- Otrivin Duo
- Otrivin Menthol
- Vicks Sinex
- Vicks Vaporub

Droge hoest

- Natterman Bronchicum Extra Sterk
- Natterman Noscasan
- Roter Noscapect
- Bisolnex

Productieve hoest

- Mucodyne Adult
- Gelodurat

Desinfectie

- Betadine Scrub
- Betadine Shampoo
- Betadine Zalf

- Betadine Zalfgaas
- Dettol Med concentraat
- Dettol Med huidspray

Schimmelinfectie

- Canesten Skin
- Daktarin
- Daktarin Nagellak
- Lamisil spray
- Myk-1

Koortslip

- Zovirax Duo

Wratten

- Formule W

(jeuk en pijn bij) Insectenbeten en –steken

- Nestosyl

Huidklachten

- Daro Trekzalf
- Daro Zinkzalf
- Loxazol

Jet-lag

- Davitamon melatonine
- Melatonine Pharma Nord
- Shiepz melatonine
- Valdispert melatonine

Nervositeit

- Valdispert 45 mg
- Valdispert 450 mg

Reisziekte

- Primatour
- Suprimal

Noodanticonceptie

- Isteranda
- NorLevo
- EllaOne

Urinewegproblemen

- A.Vogel ProstaforceMed

Vaginale schimmelinfecties

- Canesten Gyno

Homeopathie

- A. Vogel Arnica D6
- A.Vogel Aesculaforce druppels
- A. Vogel Pollinosan tabletten 200 stuks
- HEEL Diarrheel
- HEEL Gastricumeel
- HEEL Oteel

- HEEL Traumeel S
- VSM Arnica Montana D6
- VSM Nisyleen
- VSM Okugest
- VSM Tonsiotreen
- VSM Kind Chamodent
- VSM Kind Cinababy
- VSM Kind Kindival
- VSM Kind Nisykind tabletten
- VSM Kind Tussikind siroop suikervrij
- Coryzalia
- Homeovox
- Oscillococcinum
- Sédatif PC
- Urtizon Complex-korrels

Fytotherapie

- A.Vogel Atrosan tabletten
- A.Vogel Aesculaforce tabletten
- A.Vogel Boldocynara tabletten
- A. Vogel Echinaforce druppels
- A.Vogel Linoforce
- A.Vogel ProstaforceMed
- Trimaplant crème
- VSM Dormiplant Valeriaan

Bijlage 2

Werkzame stoffen

Hooikoorts

- Azelastinehydrochloride
- Cetirizinehydrochloride
- Dinatriumcromoglicaat
- Fexofenadine hydrochloride
- Loratadine

Verkoudheid, verstopte neus, loopneus

- Bergdenolie
- Dennennaaldenolie
- Eucalyptusolie
- Ipratropiumbromide
- Kamfer
- Levomenthol
- Majoranaolie
- Oxymetazolinehydrochloride
- Terpentijnolie
- Thymol
- Tramazolinehydrochloride
- Xylometazolinehydrochloride

Droge hoest

- Codeïnefosfaat
- Noscapinehydrochloride

Productieve hoest

- Acetylcysteïne
- Broomhexinehydrochloride
- Carbocisteïne
- Citroenolie
- Eucalyptusolie
- Mirteolie
- Zoete sinaasappelolie

Acne

- Benzoylperoxide
- Miconazolnitraat

Desinfectie

- Benzalkoniumchloride
- Chloorxylenol
- Povidonjodium

Koortslip

- Aciclovir
- Hydrocortison

Schimmelinfectie

- Clotrimazol
- Miconazolnitraat
- Terbinafinehydrochloride
- Sulconazol

Wratten

- Salicylzuur

(jeuk en pijn bij) Insectenbeten en –steken

- Pramocaine
- Tripelennaminehydrochloride
- Zinkoxide

Huidklachten

- Permetrine
- Sulfobituminoseammonium
- Zinkoxide

Hoofdhuidklachten

- Minoxidil

Jet-lag

- Melatonine

Nervositeit

- Valeriana extractum

Reisziekte

- Chloorcyclizinehydrochloride
- Cinnarizine
- Cyclizine
- Meclozinehydrochloride

Noodanticonceptie

- Levonorgestrel
- Ulipristal acetaat

Urinewegproblemen

- Sabal serrulata-extract

Vaginale schimmelinfecties

- Clotrimazol

Homeopathie

- | | |
|---------------------------------|--------------------------|
| - Aconitum napellus | - Echinacea angustifolia |
| - Aesculus hippocastanum | - Echinacea purpurea |
| - Allium cepa | - Eucalyptus globulus |
| - Ammi visnaga | - Ferrum phosphoricum |
| - Anas barbariae | - Hamamelis virginiana |
| - Antimonium sulfuratum auratum | - Hedera helix |
| - Apis mellifica | - Histaminum muriaticum |
| - Aerialia racemosa | - Ipecacuanha |
| - Arnica montana | - Ledum palustre |
| - Arsenicum album | - Luffa operculata |
| - Belladonna | - Magnesium carbonicum |
| - Bellis perennis | - Magnesium muriaticum |
| - Bryonia alba | - Nux vomica |
| - Bryonia cretica | - Phosphorus |
| - Calendula officinalis | - Podophyllum peltatum |
| - Carbo vegetabilis | - Pulsatilla pratensis |
| - Cardiospermum halicacabum | - Symphytum officinalis |
| - Chamomilla | - Zincum valerianicum |
| - Croton tiglium | |

Fytotherapie

- Aesculus hippocastanum
- Cassia angustifolia
- Cynara
- Echinacea
- Harpagophytum
- Linum usitatissimum
- Rhamnus frangula
- Sabal serulata
- Silybum
- Symphytum x uplandicum (Bastaardsmeerwortel)
- Taraxacum
- Valeriana officinalis

Bijlage 3

Terminologie

Aanbevolen dosering	Candida albicans
Accidentele overdosering	Cervixkapje
Acuut	Chronische aandoening
Aderen	Coeliakie
Adolescent	Coïtus interruptus
Aften	Combinatiegeneesmiddel
Afweersysteem	Condoom
Allergische reactie	Coördinatieproblemen
Hooikoorts	Criteria
Antagonist	Dagdosering
Anticonceptie	Desoriëntatie
Antidepressiva	Diabetici
Antihistaminica	Diuretica
Antimycotica	Doktersvoorschrift
Antistollingsmiddelen	Doseringsschema
Antiviraal	Dosis
Anus	Droge hoest
Ascorbinezuur	Duizeligheid
Aspirator	Eczeem
Astma	Effecten
AV	Effectieve dosering
Baarmoeder	Eierstokken
Bacteriële infectie	Eksterogen
Bacteriën	Evenwichtsstoornissen
Beginverergering	Exantheem
Benauwdheid	Extract
Beroerte	Fenylalanine
Bewegingsziekte	Fenylketonurie
Benigne prostaat hypertrofie	Functiestoornis
Bijwerking	Fytotherapeutica
Bloedingstijd	Fytotherapeutisch geneesmiddel
Bloedneus	Galactosemie
Bloedplaatjes	Galbulten
Bloedstolling	Gastro oesofageale reflux
Bloedverdunners	Geelzucht
Braken	Geneesmiddel
Breed werkingsgebied	Geneeswijze
Bronchiaal	Geslachtsgemeenschap
Buitenbaarmoederlijke zwangerschap	Geslachtsorganen
Bypass	Gestandaardiseerd plantenextract

Giften
Glaucoom
Gluten
H1 antagonist
Haarvat
Hallucinatie
Hartfalen
Hartritmestoornissen
Hemolytische anemie
Heparine
Herpes labialis
Herpes simplex
Hersenbloeding
Histamine
Hoestonderdrukkend
Hoestprikkel
Homeopathica
Homeopatisch geneesmiddel
Hooikoorts
Hormonaal
Huiduitslag
Hulpstof
Hyperaciditeit
Hypertensie
Hyperventilatie
Hypofyse
Indicatie
Infectie
Inhaleren
Innesteling
Insufficiëntie
Insuline
Interactie
Irreversibele levernecrose
Kaliumverlies
Kassacheck
Klinisch bewijs
Klysma
Koortslip
Kortademigheid
Kruidengeneesmiddel
Kruidentincturen
Lactatie
Lactose intolerantie
Lapp-lactase deficiëntie
Lokaal
Longblaasjes
Longemfyseem
Loopneus
Luieruitslag
Luizen
Maagsapresistent
Maagzweer
MAO-remmers
Medisch hulpmiddel
Mee-eter
Megacolon
Melksuiker
Methotrexaat
Micro-organisme
Miskraam
Misselijkheid
Moedervlek
Motiliteit

Mondzweren
Mucolytica
Mucoviscidose
Natriumdieet
Netelroos
Neten
Neuspoliep
Nicotinesubstitutie
Nood anticonceptie
NSAID
Occlusief verband
Oedeem
Ontsmetten
Ontsteking
Ontstekingsremmend
Oogboldruk
Oorsuizen
Ophoesten
Orale conceptiva
Oropharyngeaal
ORS
Overdosering

Overgang	Symptomen
Overgevoeligheidsreactie	Systemisch effect
Parasieten	Systemische werking
Patiëntenbijsluiter	Taaislijmziekte
Penis	Tachycardie
Pentoxifylline	Talg
Perforatie van maag of darm	Tandbederf
Pessarium	Tandglazuur
Platluis	Tandplak
Pollinose	Tandvleesontsteking
Postoperatief	Therapeutische indicatie
Prikkelhoest	Tinea pedis
Prostaat	Toedieningsfrequentie
Pruritus	Topicaal
Psoriasis	Torpedovormig
Puisten	Toxisch
Recept	Traditioneel gebruik
Resistentie	Transpireren
Retard werking	Tremoren
Rhinitis sicca	Trombose
Risicogroep	Tuberculose
RVG	UA
RVH	UAD
Sacharose	Uitdroging
Salicylaten	Uni-dosis
Schaamluis	UR
Schildklier	Urinelozing
Schimmeldodend	Urinewegen
Schimmelinfectie	Urineweg-retentie
Schurft	Urticaria
Sinusitis	Vaatverwijzend
Slijmvlies	Vaccinatie
Smaakstoornissen	Vaginale afscheiding
Spasmen	Vastzittende hoest
Spijsverteringsproblemen	Veneuze insufficiëntie
Spiraaltje	Vergeeten dosis
Stofwisselingsprocessen	Vergiftigingen
Stoornis	Verwardheid
Stuipen	Virus
Sucrose	Vluchtige oliën
Sufheid	Vomeren
Suspensie	Voorbehoedsmiddel
Symptomatische behandeling	Voorhoofdholte

Waarschuwing

Wazig zien

Weerstand

Werkzame stof

Wetenschappelijk

Wijnvlek

Wisselwerking

Witte bloedlichaampjes

Witte vloed

Wratten

Zelfzorg

Zetpil

Ziekte van Crohn

Ziektekiemdodend

Zwemmerseczeem

Begrippen homeopathie en fytotherapie

Acute middelen

Allopathisch geneesmiddel

Anamnese

Beginverergering

Centesimaal

Chronische middelen

Constitutiemiddel

Decimaal

Dynamiseren

Geneesmiddelbeeld

Klassieke homeopathie

Klinische homeopathie

Modaliteit

Potentiëren

Remmende factoren

Ziektebeeld

Bijlage 4*: Meest risicovolle geneesmiddelen(groepen) met bijbehorende risicowaarschuwingen en adviezen:

Geneesmiddelengroep	Mondelinge risicowaarschuwing als (onderdeel van de) kassacheck	Advies door de (assistent)drogist
Middelen tegen verstopte neus - xylometazoline - oxymetazoline - tramazoline	<i>Het is niet verstandig dit geneesmiddel langer dan 7 dagen te gebruiken, want dan beschadigt het slijmvlies. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i>	Deze geneesmiddelen maximaal 7 dagen achter elkaar gebruiken, daarna 1 maand niet.
Hoestprikkeldepende middelen - noscapine - codeïne	<i>Dit geneesmiddel kan de reactiesnelheid verminderen, en daarom gevaarlijk zijn bij autorijden en bij gebruik van machines. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i>	Codeïne en noscapine werken alleen tegen droge kriebel- of prikkelhoest. Codeïne en noscapine niet bij een slijmhoest gebruiken. Beide middelen onderdrukken de hoestprikkel, terwijl die prikkel bij een slijmhoest juist nodig is om het slijm op te hoesten. Noscapine kan de bloedstolling ontregelen.
Miconazol - Daktarin, - AcneCare - Miconazol	<i>Dit geneesmiddel kunt u niet samen met bepaalde bloedverduuners gebruiken. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i>	Miconazol kan de bloedstolling ontregelen.
NSAID's (oraal gebruik) - acetylsalicylzuur - carbasalaat - diclofenac - ibuprofen	<i>Dit geneesmiddel kan maagklachten veroorzaken, vooral bij lang gebruik. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i>	Risico hangt onder andere af van leeftijd klant, overige medicatie die klant gebruikt, andere ziektes die de klant heeft en of de klant gevoelig is voor NSAID's.

<ul style="list-style-type: none"> - naproxen - flurbiprofen - combinatiemiddelen paracetamol <u>met</u> acetylsalicylzuur en/of propyfenazon 		<p>Er zijn alternatieven: In veel gevallen is paracetamol een goed alternatief.</p>
<p>Middelen tegen diarree</p> <ul style="list-style-type: none"> - loperamide 	<p><i>Er is risico op uitdroging. Het is belangrijk om 2 liter water per dag te drinken. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i></p>	<p>U loopt het risico op uitdroging, doordat het vocht met de diarree uit het lichaam verdwijnt. ORS bevat zouten en suikers die uw lichaam nodig heeft bij diarree.</p>
<p>Laxeermiddelen</p> <ul style="list-style-type: none"> - bisacodyl - senna 	<p><i>Gebruik dit geneesmiddel niet langer dan 3 dagen, want dat geeft risico op luie darmen en uitdroging. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i></p>	<p>Deze geneesmiddelen innemen met veel vocht.</p> <p>Gebruik laxermiddelen niet langer dan 3 dagen achter elkaar. Werkt het niet voldoende binnen 3 dagen? Raadpleeg dan uw arts.</p>
<p>Sint-Janskruid (Hypericum perforatum)</p>	<p><i>Gebruik van dit middel kan niet altijd samen met andere geneesmiddelen of met de anticonceptiepil. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i></p>	<p>Kruiden, zoals Sint-janskruid, worden vaak ten onrechte als onschuldig beschouwd.</p> <p>Het is belangrijk te weten bij welke geneesmiddelen u Sint-janskruid niet moet gebruiken. Ook niet bij de anticonceptiepil, dat is namelijk een geneesmiddel.</p>
<p>Paracetamol</p> <ul style="list-style-type: none"> - paracetamol - paracetamol combinatiepreparaten <u>zonder</u> NSAID 	<p><i>Het is belangrijk om niet te veel te gebruiken, want dan kan dit geneesmiddel lever- en nierklachten geven. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i></p>	<p>Neem bij chronisch gebruik (langer dan 1 maand) maximaal 5 tabletten per dag, bij incidenteel gebruik maximaal 6 tabletten per dag.</p>

		Bij gebruik van pijnstillers gedurende meer dan 15 dagen per maand kan pijnstillerafhankelijke hoofdpijn ontstaan.
Middelen bij maagklachten - esomeprazol - omeprazol - pantoprazol	<i>Dit geneesmiddel geeft risico op bijwerkingen bij lang gebruik. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i>	Omeprazol en pantoprazol kunnen bij langdurig gebruik bijwerkingen geven, zoals botontkalking, darminfecties en nierfalen. Gebruik indien mogelijk liever lichtere middelen, of overleg met een arts. Deze middelen kunnen de bloedstolling ontregelen.
Morning-afterpil met levonorgestrel	I.v.m. privacy-redenen wordt bij dit middel geen mondelinge risicowaarschuwing gegeven.	Als u dit geneesmiddel niet tijdig (binnen 72 uur) na onbeschermd geslachtsgemeenschap gebruikt, dan bestaat het risico op ongewenste zwangerschap en verstoring van de menstruatiecyclus. Niet gebruiken zonder overleg met een arts als u ook medicijnen tegen epilepsie, tuberculose of hiv, of sint-janskruid of ciclosporine gebruikt.
Morning-afterpil met ulipristal	I.v.m. privacy-redenen wordt bij dit middel geen mondelinge risicowaarschuwing gegeven.	Als u dit geneesmiddel niet tijdig (binnen 120 uur) na onbeschermd geslachtsgemeenschap gebruikt, dan bestaat het risico op ongewenste

		zwangerschap en verstoring van de menstruatiecyclus. Niet gebruiken zonder overleg met een arts als u ook andere medicijnen gebruikt.
--	--	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**Bijlage 4 behoort bij eindterm 18 in de exameneisen van Adviseren 1 en is hier toegevoegd omdat deze risicowaarschuwingen bekend worden verondersteld bij de examenkandidaat voor Adviseren 2.*

Bijlage 5*: Bijlage veel verkochte zelfzorgmiddelen met specifieke kenmerken en/of een risicowaarschuwing die de Assistent-drogist en Drogist moet kunnen herkennen en kunnen toepassen:

**Bijlage 5 behoort bij eindterm 18 in de exameneisen van Adviseren 1 en is hier toegevoegd omdat deze risicowaarschuwingen bekend worden verondersteld bij de examenkandidaat voor Adviseren 2.*

Indicatie	Werkzame stof en specifiek kenmerk	Risicowaarschuwingen die de Assistent-Drogist en Drogist moet kunnen herkennen en kunnen toepassen:
Keelpijn	Ambroxolhydrochloride	<p>Risicowaarschuwing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet gebruiken bij kinderen jonger dan 12 jaar. • Niet gebruiken bij een slechte nier- of leverfunctie zonder overleg met een arts. • Niet gebruiken tijdens zwangerschap of borstvoeding zonder overleg met een arts. • Stop direct met het gebruik bij veranderingen aan de huid of slijmvliezen en neem contact op met een arts. • Niet langer dan 3 dagen achtereenvolgend gebruiken.
Keelpijn (beginnend)	Lidocaïnehydrochloride en propylparahydroxybenzoaat	<p>Risicowaarschuwing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet gebruiken bij kinderen jonger dan 6 jaar. • Bij kinderen jonger dan 12 jaar alleen gebruiken onder toezicht van een volwassene. • Niet gebruiken bij zwangerschap of borstvoeding zonder overleg met een arts. • Niet langer dan 7 dagen achtereenvolgend gebruiken. • Laat de zuigtablet langzaam in de mond smelten. Niet kauwen of inslikken. • Lidocaïne verdooft, hierdoor kan slikken moeilijker gaan en is de kans op verslikken groter. • Niet direct eten of drinken na het innemen van de zuigtablet. Pas extra op met hete drink- of eetwaren in verband met de kans op verbranden.
Neusverkoudheid	Zoutoplossing (natriumchloride) 0,74 %	

	<p>Specifiek kenmerk:</p> <p>1^e keus bij neusverkoudheid bij kinderen tot 2 jaar</p> <p>Geschikt als overgangsmiddel bij het verslaving aan neusspray met xylometazoline, oxymetazoline of tramazoline</p>	
Productieve hoest	<p>Broomhexinehydrochloride</p> <p>Specifiek kenmerk:</p> <p>slijmoplossend, niet geschikt voor kinderen jonger dan 2 jaar</p>	<p>Risicowaarschuwing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet gebruiken bij kinderen jonger dan 2 jaar. • Niet gebruiken als u amoxicilline, cefuroxin, doxycycline of erytromycine gebruikt zonder overleg met een arts. • Niet gelijktijdig gebruiken met hoestdempende middelen, zoals codeïne of noscapine. • Niet gebruiken als u een maagzweer heeft of heeft gehad. • Niet gebruiken tijdens de laatste 3 maanden van de zwangerschap.
Productieve hoest	<p>Acetylcysteïne</p> <p>Specifiek kenmerk:</p> <p>slijmoplossend, niet geschikt voor kinderen jonger dan 2 jaar.</p>	<p>Risicowaarschuwing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet gebruiken bij kinderen jonger dan 2 jaar. • Als u antibiotica gebruikt: deze 2 uur voor of na de acetylcysteïne innemen. • Niet gelijktijdig gebruiken met hoestdempende middelen, zoals codeïne of noscapine. • Niet gebruiken als u een maagzweer heeft of heeft gehad, bij astma of COPD.
Maagzuur	<p>Calciumcarbonaat en magnesiumcarbonaat</p>	<p>Risicowaarschuwing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet gebruiken bij kinderen jonger dan 12 jaar. • Niet gebruiken zonder overleg met een arts als u ook andere medicijnen gebruikt. • Niet gebruiken bij een slechte nierfunctie, nierstenen of te laag fosfaatgehalte zonder overleg met een arts.

		<ul style="list-style-type: none"> Niet langdurig gebruiken zonder overleg met een arts.
Diarree	<p>Loperamide</p> <p>Specifiek kenmerk:</p> <p>leeftijd vanaf 8 jaar, niet bij voedselvergiftiging.</p>	<p>Risicowaarschuwing:</p> <ul style="list-style-type: none"> Er is risico op uitdroging. Het is belangrijk om 2 liter water per dag te drinken. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen. Niet gebruiken bij kinderen jonger dan 8 jaar zonder overleg met een arts. Niet gebruiken bij HIV zonder overleg met een arts. Niet gebruiken bij zwangerschap of borstvoeding zonder overleg met een arts. Niet gebruiken bij verminderde leverfunctie zonder overleg met een arts. Stop de behandeling als de ontlasting vaster wordt of als u langer dan 12 uur geen ontlasting heeft gehad. Gebruik dit medicijn niet langer dan 2 dagen achter elkaar.
Diarree en misselijkheid	<p>ORS, bestaat uit:</p> <p>glucose</p> <p>natriumchloride</p> <p>natriumcitraat</p> <p>kaliumchloride</p> <p>Specifieke werking:</p> <p>Tegen uitdroging en ondersteunend middel bij diarree en verstopping</p>	<ul style="list-style-type: none"> Niet gebruiken bij volledige verstopping. Niet gebruiken bij een slechte nier- of leverfunctie zonder overleg met een arts. Dit middel bevat suiker: wees voorzichtig als u suikerziekte hebt. Los het poeder op in precies de hoeveelheid water die genoemd staat op de verpakking. Gebruik voor de oplossing vers kraanwater (als u in Nederland bent) of mineraalwater zonder prik uit een fles. Als u dat niet heeft kunt u vers gekookt water gebruiken dat u even laat afkoelen. Het poeder niet mengen met andere vloeistoffen of eten.
Diarree en vergiftigingen	<p>Actieve kool</p> <p>Specifiek kenmerk:</p> <p>enige middel dat gebruikt kan worden bij voedselvergiftiging en</p>	<p>Risicowaarschuwing:</p> <ul style="list-style-type: none"> Niet gebruiken bij kinderen zonder overleg met een arts. Niet gebruiken bij volledige verstopping of plotselinge buikpijn. Niet gebruiken zonder overleg met een arts als u ook andere medicijnen gebruikt. De werking van de anticonceptiepil kan afnemen. Gebruik aanvullende

	bepaalde medicatievergiftigingen	anticonceptie als u de anticonceptiepil gebruikt. Uw ontlasting kan zwart verkleuren. Dit is ongevaarlijk.
Aambeien	Hamamelis virginiana, Calendula officinalis, Echinacea pupurea, Aesculuc hippocastanum, Sulfur depuratum, Thiamine (vitamine B1), dl-alfa-tocoferol (vitamine E Specifieke werking: middel tegen gezwollen aderen rond de anus geschikt bij zwangerschap.	
Aambeien	lidocaïne, zinkoxide, bismuthsubnitraat Specifieke werking: lokaal verdovend middel bij aambeien met tevens een samentrekkende werking op de bloedvaten van de aambeien.	Risicowaarschuwing: <ul style="list-style-type: none"> • Niet gebruiken bij kinderen zonder overleg met een arts. • Niet gebruiken bij kinderen ouder dan 12 jaar die minder dan 25 kg wegen. • Niet gebruiken bij voortdurend bloedende aambeien. • Niet gebruiken bij ernstige leveraandoeningen, epilepsie, verhoogde schildklierwerking, hartfalen of verzwakte/ernstig zieke mensen zonder overleg met een arts. • Niet gebruiken bij zwangerschap of borstvoeding zonder overleg met een arts. • Niet langer dan 2 weken achtereenvolgend gebruiken. • Kan vlekken geven in kleding en ondergoed.
Voetschimmel	Terbinafinehydrochloride 10 mg/g Specifieke werking Once-versie: Eenmalig aanbrengen op beide voeten.	

	<p>1^e keus bij voetschimmel.</p> <p>Once: Geschikt vanaf 18 jaar.</p> <p>Crème: Geschikt vanaf 12 jaar</p>	
Koortslip	Aciclovir	<p>Risicowaarschuwing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet gebruiken bij kinderen jonger dan 2 jaar zonder overleg met een arts. • Vermijd contact met (de binnenkant van de) mond. • Alleen gebruiken op de huid rond de mond en de lippen. • Smeer de crème niet uit, dit om verspreiding van het virus te voorkomen.
Wratten	<p>Dimethylether en propaan</p> <p>Specifiek kenmerk:</p> <p>Vriesmethode</p>	
Insektenbeten of -steken	<p>Tripelenaminehydrochloride</p> <p>Specifiek kenmerk:</p> <p>Lokaal antihistaminicum bij insectenbeten- of steken</p>	<p>Risicowaarschuwing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet gebruiken bij kinderen jonger dan 4 weken met open wonden of beschadigde huid, zonder overleg met arts. • Alleen gebruiken bij kleine plekjes, niet op grote oppervlakten
Hoofdluis	<p>Neem-extract</p> <p>Specifieke werking:</p> <p>Doodt hoofdluis en neten in 1 behandeling.</p>	

	<p>Werkt verstikkend op hoofdluis en neten.</p> <p>Geschikt vanaf 2 jaar.</p>	
Hoofdluis	<p>Dimeticon</p> <p>Specifiek kenmerk:</p> <p>1^e keus bij hoofdluis.</p> <p>Werkt verstikkend op hoofdluis en neten.</p> <p>Behandeling duurt 15 minuten.</p> <p>Geschikt vanaf 12 maanden.</p>	
Hoofdluis	<p>Dimeticon en penetrol</p> <p>Specifiek kenmerk:</p> <p>1^e keus bij hoofdluis.</p> <p>Werkt verstikkend op hoofdluis en neten.</p> <p>Behandeling duurt 15 minuten.</p> <p>Geschikt vanaf 6 maanden.</p>	

<p>Stoppen met roken</p>	<p>Nicotine</p> <p>Specifiek kenmerk:</p> <p>1^e keus bij stoppen met roken</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Niet gebruiken bij kinderen jonger dan 18 jaar. • Niet gebruiken zonder overleg met een arts als u ook andere medicijnen gebruikt of een andere aandoening heeft. • Zonder overleg met een arts niet gebruiken bij zwangerschap of borstvoeding. • Niet gebruiken bij een slecht nier- of leverfunctie. • Maximaal 6 maanden gebruiken zonder overleg met arts. • Buiten bereik van kinderen bewaren.
--------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------